

Implementering av nationella riktlinjerna för provocerad vulvodyni

Nuläge? Utmaningar? Stöd?



SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

Christina Rydberg KK Halland Varberg, VulvARG

Inget jäv att deklarera

Vård vid vulvodyni - Nuläget i Sverige?

SoS kartläggning 2018

- stora skillnader i landet vad gäller diagnostisering och behandling

SoS Nationells riktlinjer nov 2022 - Sammanfattning

1. Ge tidig diagnos och behandling: fler i öppenvård behöver ha kompetens att ställa diagnos och möjlighet ge basalt omhändertagande
2. Ge tillgång till specialiserad vård: fler vulvateam behöver finnas, i varje region
3. Vården behöver bli mer jämlik över landet

Nuläget 2024?

Bilaga till SoS Nationella Riktlinjer:

SoS Indikatorer för utvärdering av vård vid provocerad vulvodyni

- För jämförelser, följa utveckling i vården och vara underlag för förbättringsinsatser – lokalt/regionalt/nationellt
- Följa införandet av de högst prioriterade rekommendationerna
- I nuläget inte möjligt via några registerdata pga stora brister i en lik diagnossättning och -kodning
- **Datainsamling behöver ske via enkät:** om rekommenderade behandlingar eller åtgärder erbjuds

Nu-läge? Enkät enligt SoS riktlinjer

Skickas ut till chefer inom kvinnosjukvården i höst

- Från VulvARG digitalt via SFOG - gjordes försök i våras – någon som fick enkäten? Resultat åter till kliniker samt i Kvinnoläkaren.
- Upprepas efter 1-2 år, ev. ingå i kvinnoklinikens årsrapport

6 frågor om rekommenderade behandlingar eller åtgärder erbjuds:

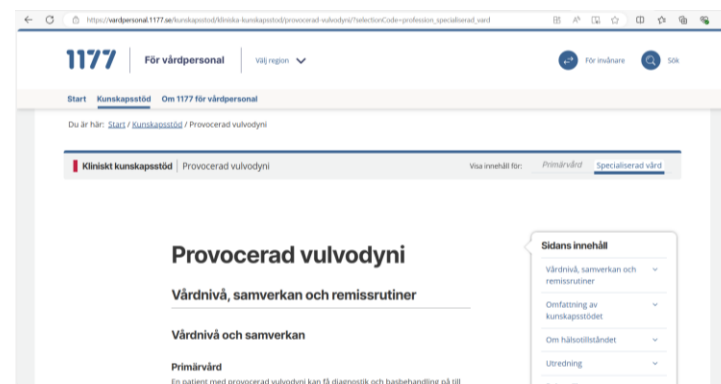
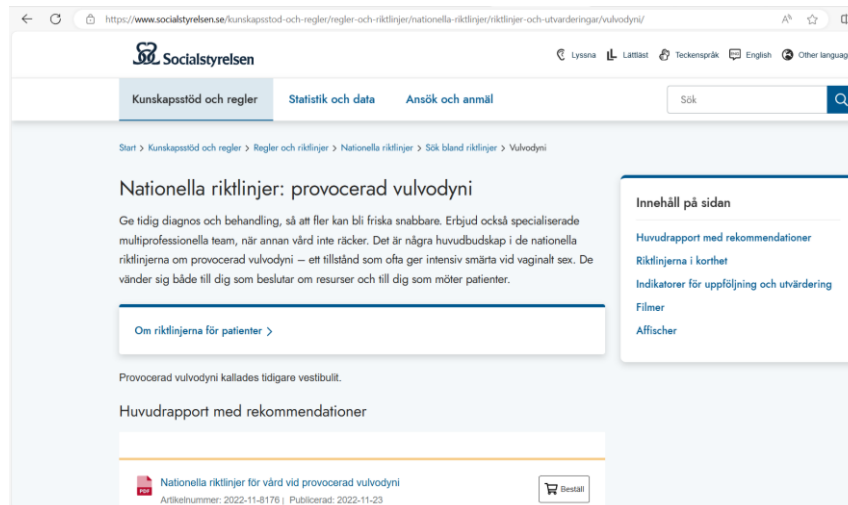
- Smörjregim, beröringsövningar - desensibilisering
- Behandling med lokalbedövningsmedel
- Stödjande samtal kring psykosexuell hälsa med hälso- och sjukvårdspersonal med kunskap om vulvodyni
- Tillgång till multiprofessionellt team specialiserade på provocerad vulvodyni, vulvateam
- Kombinerade fysioterapeutiska åtgärder för spänd bäckenbotten
- KBT, psykoterapi med psykolog eller psykoterapeut med kunskap om vulvodyni

Stöd vid införande

SoS Nationella Riktlinjer:

- Rekommendationer om vård
- Checklista för att sätta diagnos provocerad vulvodyni
- Bilaga Indikatorer med mer info om indikatorer, uppföljning
- Bilaga Hälsoekonomiska konsekvenser med förslag till beräkningar av tid för professioner till vulvateam mm.

1177 Kliniskt kunskapsstöd
Sammanfattning och länkar
(samma text i NPO kvinnosjv)



Stöd vid införande

VulvARG

- Kurser för ST, specialister
- Vulva-team-kurs för samtliga professioner i teamet.
- Nätverk för vulvateam- och mottagningar. Dela arbetsmodeller, verktyg. Hjälp med studiebesök, auskultationer. Botox-kurs.
- Arbete med kunskapsstöd – via SoS Nationella riktlinjer mm
- Arbete inom SBU för accepterad utvärderingsmodell för vulvodyni
- Enkät i höst via SFOG till vårdgivare – resultat i Kvinnoläkaren
- Andra behov av stöd? Kontakta ordf, sekr

Införande uppifrån – nedifrån ”golvet”

Top – down

- SoS riktlinje till regionerna
- Konsekvensanalys, ordnat införande?
- Synliggörande av vårdkedjan för vulvodyni, regionala riktlinjer
- Budgetprocess för resurser
- Stöd arrangera utbildningar

Bottom – up

- Intresserad gynekolog: gå med i VulvARG, gå spec.kurs
- VC/AC utser vulvateam läk o bm, fysio, kurator, psykolog – ger möjlighet att gå teamkurs, åka på studiebesök, auskultera. Gå med i VulvARG.
- Vulvateam-medlemmar el extern ger utbildningar internt, för, ÖV-gyn. Primärvård etc

Utmaningar och stöd i införandet

Utmaning	Stöd
Kartlägga lokala/regionala resurser för vulvodyni	• Utvecklingsavdelning? • SoS riktlinjer • Bilaga om hälsoekonomiska konsekvenser • Enkätresultat • VulvARG
Önskeläge? Vad saknar vi? Delmål	
Vårdkedjor för vulvasmärta?	
• Kompetenser inom vulvasjukdomar, sexologi, smärta, bäckenbotten? • Olika professioner inom KK, rehab/paramedicin, ÖV-gyn, UM, närsjukvård, privata mott?	

Utmaningar och stöd i införandet

Utmaning	Stöd
Brist på ekonomiska resurser	• SoS riktlinjer tungt argument för satsning • Resultat i uppföljning, enkäter: ffa om regionen ligger lågt i jämförelser • Lägg in i budget-äskande: medel för personal, utbildningar
Brist på kompetens	• Skicka på utbildning: VulvARG har kurser för ST, specialister samt vulvateam-kurs för alla professioner • Starta vulvateam kan vara rekryterande för både yngre gynekologer och barnmorskor • Fysioterapeuter med bäckenbotten-kompetens? Finns fysioterapeuter för svag bäckenbotten? Utbildning om vulvodyni, vaginism för dessa?

Utmaningar och stöd i införandet

Utmaning	Stöd
Ge tidigare diagnos och basalt omhändertagande	• Ge utbildningar för öppenvårdsgynekologer, hudläkare, allmänläkare, barnmorskor m.fl • Checklista för diagnos i SoS riktlinjer
Svårighet för ÖV-mott ge basbehandling i samarbete med fysioterapeut, barnmorska, kurator, sexolog etc	• Se över vårdkedjor – remissvägar • Privata avtal som hindrar vård via flera professioner enligt SoS rekommendationer – ses över?! • Samarbete med andra ÖV-mott att hänvisa/remittera till för fysioterapi, KBT etc? • Samarbete med rehabteam på VC för att minska stress, ångest, depression, annan smärta inkl. basal kroppskänedom el liknande

Region Halland

Konsekvensutredning av Nationella riktlinjerna jan 2023: behov av breda utbildningsinsatser samt förstärkning av vulva-team-resurs samtliga professioner

Beslut Regionstyrelsen mars 2023: Regionen skall följa inriktningen i SoS Nationella riktlinjer....

Ekonomiska konsekvenser omhändertas av förvaltningarna i ordinarie budgetprocesser...

Kartläggning nuvarande vårdkedja och ansvarsområden:

process för vulvodyni i Halland snart färdig

Har sedan tidigare 2 vulvamottagningar, i Varberg och Halmstad

UM välfungerande vård vid vulvasmärta, samlagssmärta

Nästa steg: utbildningar för närsjukvården, ÖV-gyn påbörjats